

Inspektionen för vård och omsorg

LINKÖPINGS KOMMUN
Omsorgsnämnden

2018 -01- 09

Dnr ON 2017-422

Hlg

SW Hgk

A. Märlöv

ON W f.k.

UN v

LINKÖPINGS KOMMUN
Äldrenämnden

2018 -01- 09

Dnr AN 2017-533

Hlg

Ärendet

Tillsyn med systemansats av socialtjänsten i Linköpings kommun
(socialnämnd, omsorgsnämnd, äldrenämnd och utförarnämnd).

BESLUT

2017-12-19 Dnr 8.5-18440/2017-31

1(3)

Linköpings kommun
581 81 Linköping

LINKÖPINGS KOMMUN
Socialnämnden

2017 -12- 20

Hlg: SW 2017-157/R

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

Vi (IVO) bedömer att ni (Linköpings kommun) har ett pågående utvecklingsarbete som kan bidra till en bättre omsorg för invånarna. Därmed avslutar vi vår tillsyn med systemansats. Tillsynen kan komma att följas upp, men då i ett separat ärende.

Bakgrund

Vi har under 2017 genomfört en tillsyn med systemansats av socialtjänsten i Linköpings kommun. Grunden till detta var att vi under en längre tid hade haft kontakt med socialtjänsten i olika ärenden. Våra tillsynsinsatser hade i vissa avseenden inte lett till tillräckliga och varaktiga förändringar. Förändringar som vi menar är nödvändiga för att invånarna ska få tillgång till en trygg och säker omsorg av god kvalitet. Vi valde därför att ta ett mer samlat grepp om våra tillsynsinsatser. Mer information om hur tillsynen gått till finns nedan under rubriken *ytterligare information*.

Genom den inventering som vi gjorde av socialtjänsten i Linköpings kommun identifierades ett flertal utmaningar. Bland annat det delade ansvaret på olika nämnder. IVO fann även att det var oklart hur ni på ett mer strukturerat plan arbetade med systematiskt kvalitetsarbete, egenkontroll och organisatoriskt lärande. IVO identifierade också att ni hade flera utmaningar inom myndighetsutövningen framförallt inom barn och unga och missbruk.

Ert utvecklingsarbete inom socialtjänsten

Ni har i tillsynen redogjort för ert utvecklingsarbete som rör styrning och ledning av er socialtjänst. Vi finner att ni har inlett ett arbete för att utveckla styrningen och ledningen – er nya styrmodell och budgetprocess är under utarbetande och kommer att implementeras under 2018 och 2019. Detta kan komma att ge förutsättningar för att

verksamheten och uppföljningen blir mer enhetlig mellan nämnderna. Det finns även ett förslag till en ny politisk organisation.

Ni har även redogjort för ert utvecklingsarbete inom myndighetsutövningen. Bland annat kommer mål och indikatorer för verksamheten att ses över i samband med den nya styrmodellen och budgetprocessen. Arbetet med att utveckla det IT-baserade uppföljnings- och analysarbetet kommer att fortsätta – medarbetarna ska exempelvis kunna hämta ut statistik från IT-systemet för att kunna följa kvaliteten i handläggningen. Socialförvaltningen kommer även i högre utsträckning att använda sig av nationella brukarenkäter för att möjliggöra jämförelser med andra kommuner. Detta kan komma att ge förutsättningar för ett mer systematiskt kvalitetsarbete. Genom att både nämnderna och personalen löpande ska kunna följa kvaliteten i handläggningen förbättras möjligheterna för att kunna identifiera och följa eventuella brister i myndighetsutövningen. Detta skulle även kunna användas för att förbättra det organisatoriska lärandet.

Av 3 kap. 3 § Socialtjänstlagen (2001:453) framgår bland annat att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet och att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras.

Underlag

- IVO:s analysrapport från den 14 juni 2017
- Minnesanteckningar från dialogmöte den 6 juni 2017
- Linköpings kommuns yttrande och analys som kom in till IVO den 6 oktober 2017
- Linköpings kommuns powerpointpresentation från den 5 december 2017
- Minnesanteckningar från dialogmöte den 5 december 2017

Ytterligare information

Ett systemanalytiskt angreppssätt innebär att IVO har inventerat och analyserat kommunen utifrån flera olika nivåer för att ta ett helhetsgrepp om de organisatoriska förutsättningarna och utförandet av den sociala omsorgen. Syftet med systemanalysen är att bidra till en trygg och säker omsorg av god kvalitet för människor som behöver socialtjänstens insatser i kommunen.

Utgångspunkten för systemtillsynen var en inventering som IVO gjorde av socialtjänsten i Linköpings kommun. Inventeringen utgjorde underlag för de vidare diskussioner och dialoger som IVO genomförde med kommunen under 2017. Inventeringen bygger på en analys som IVO har gjort av tidigare tillsyner och inkomna ärenden, kommunens egna underlag i form av exempelvis årsredovisningar, samt externa nyckeltal som rör kvaliteten inom omsorgsverksamheten.

Med inventeringen som grund hade IVO och Linköpings kommun ett första dialogmöte den 14 juni 2017. Efter dialogen fick Linköpings kommun skriftligt yttra sig över ett antal frågor från IVO. Utifrån kommunens svar genomfördes ett andra dialogmöte den 5 december 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Daniel Lilja. I den slutliga handläggningen har enhetschef Erik Kangeryd, utredare Johanna Nilsson och inspektör Michaela Hecht Gunnarsson deltagit. Inspektör Ingela Hansson har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Daniel Lilja

Ingela Hansson

Avdelning sydöst
Johanna Nilsson
Johanna.nilsson@ivo.se

Linköpings kommun
581 81 Linköping

Anteckningar från dialogmöte med Linköpings kommun den 5 december

Närvarande:

Daniel Lilja, avdelningschef IVO sydöst
Erik Kangeryd, enhetschef IVO sydöst
Johanna Nilsson, regional utredare IVO sydöst
Michaela Hecht Gunnarsson, inspektör IVO sydöst
Ingemar Wegfors, inspektör IVO mitt
Anita Lhådö, socialchef
Elisabeth Gustafsson, ordförande socialnämnden
Linda Ljungqvist, omsorgsdirektör
Mikael Sanfridson, ordförande äldrenämnden
Mikael Borin, biträdande kommundirektör
Kristina Edlund, kommunstyrelsens ordförande

- Mötet inleddes med en presentationsrunda
- IVO gjorde en kort reflektion över dagens möte och Linköpings återredovisning.
- Ny styrmodell och budgetprocess - presentation och diskussion (*se även separat powerpointpresentation*).
 - Den gamla modellen antogs 2015 och byggde på en decentraliserad styrning. Det finns ingen gemensam styrning för nämndernas arbete, vilket har gjort det svårt att få en röd tråd i styrningen. Budgetarna ser exempelvis väldigt olika ut. Det finns till exempel inget krav på att alla förvaltningarna ska ha en verksamhetsplan.
 - Den nya modellen sjösätts från och med 2019.
 - Den politiska viljeinriktningen för respektive nämnd har nu tydliggjorts och det finns styrande dokument för respektive nämnd, samt där till kopplade strategiska utvecklingsuppdrag.
 - Strukturen för mål- och resultatstyrningen är mer enhetlig, vilket gör att verksamheten och uppföljningen blir mer enhetlig.

- Man har idag cirka 100 indikatorer framtagna för hela kommunen. Men det pågår en diskussion om att begränsa antalet indikatorer för tydligare styrning. Rättssäkerhet är viktigt och ska vara ett eget mål.
- En kommungemensam modell för planering och uppföljning och en enhetlig metodik för fullmäktige, styrelse, nämnd och förvaltningsnivå har införts. Inom förvaltningen bestämmer däremot respektive chef.
- Nämnderna tar fram egna mål och indikatorer utifrån de övergripande målen. Bara några mål rapporteras till Kommunfullmäktige, men desto fler till nämnderna.
- Nytt förslag till politisk organisation ska inom kort beslutas i Kommunstyrelsen.
- Identifierade utvecklingsområden inom sociala sektorn: helhetssyn, (avseende bland annat verksamhetsutveckling, uppföljning, behovsanalys), samverkan (hög komplexitet med nuvarande organisation) och övergripande styrning och uppföljning,
- Två principer har hittills varit bärande inom kommunen – egen verksamhet ska konkurrensutsättas (hög kvalitet till lägsta kostnad), och uppdelning av beställarfunktionen och utförandeledet (rättssäkerhet).
- I förslaget till ny organisation slår man ihop myndighetsutövning med utförande inom ramen för respektive nämnd. Och Leanlink kommer inte längre att lyda direkt under en egen nämnd. De kommer att ligga direkt under Kommunstyrelsen istället, men däremot få sina uppdrag från nämnderna. Leanlink kommer framöver inte heller att delta i alla upphandlingar, utan bara vissa.
- Cheferna har varit delaktiga i utvecklingsarbetet kring budgetprocessen och styrmodellen. Dock inte medarbetarna ute i verksamheterna. Däremot kommer medarbetarna att behöva bli mer delaktiga vid implementeringen.
- Den nya modellen måste utvärderas kontinuerligt för att se vad som fungerar och vad som inte fungerar.
- Man har inte formulerat det förväntade mervärdet med den nya organisationen för den enskilde (brukaren).